

OCENIANIE w nauczaniu zdalnym

Drodzy Nauczyciele, Państwo Dyrektorzy

W tym wyjątkowym, z wielu względów czasie, chcemy być z Wami i wspierać, jak tylko to możliwe. W obliczu niebywalej rewolucji – organizacji zdalnego nauczania i organizowania w tych warunkach dydaktyki, oceniania nadto podtrzymywania na duchu uczniów zebraliśmy poniżej *garść* naszych nieśmiały sugestii dotyczących oceniania w kontekście całego procesu. Wśród nas jest wielu czynnych nauczycieli, dlatego mamy śmiałość coś zaproponować:

Aleksandra Majer (wicedyrektor) – Z perspektywy edukacji wczesnoszkolnej

Dzieci z klas młodszych źle znoszą odosobnienie od swoich koleżanek i kolegów z klasy i szkoły. Rozmowa przez telefon, czy na Skypie nie załatwi rozmowy w *realu*. Tęsknią za swoją Panią, która niejednokrotnie jest traktowana jak druga Mama, bądź osoba o bardzo wysokim stopniu zaufania, która gwarantuje w szkole poczucie bezpieczeństwa.

Szanowne Panie i Szanowni Panowie – uczący w edukacji wczesnoszkolnej – w trudnym dla nas czasie należy dbać o to, by nie niszczyć swojego autorytetu. Wykorzystajmy ten czas, by go wzmocnić. Okażmy zrozumienie rodzicom i dzieciom. Weźmy pod uwagę, że rodzicom trudniej zmotywować dziecko do samodzielnej nauki w domu. Sami muszą niejednokrotnie wykonywać swoją pracę on-line i dodatkowo w większym stopniu niż dotychczas uczestniczyć w niełatwym procesie uczenia się na odległość ich dzieci. Nawet, jeżeli przekazemy dokładną informację „krok po kroku”, dotyczącą rekomendowanego przez nas materiału, musimy zachować świadomość, że większość naszych rodziców nie ma przygotowania pedagogicznego. Poza tym dzieci mogą się buntować i używać argumentów typu: „ale nasza Pani inaczej tłumaczy!”. Rozmawiając z rodzicami i uczniami, kierunkujmy ich na współodpowiedzialność i motywowanie dziecka do tego, co robi.

Ograniczmy dla naszego wspólnego dobra zakres zadawanych prac, bo **więcej wcale nie znaczy lepiej**. Niech będzie mniej, a porządnie. Stosujmy jak najczęściej pedagogikę zabawy. Rozwijajmy logiczne myślenie, techniki czytania i liczenia.

Za chwilę zderzymy się z koniecznością oceniania pracy naszych uczniów. Wielu z nas zadaje sobie pytanie: **Jak oceniać uczniów klas I – III w zdalnym nauczaniu?**

Otóż:

- 1) Wystawiając ocenę, miejmy na uwadze, że ma ona pomóc dziecku w dalszym uczeniu się.
- 2) Dostrzegajmy najdrobniejsze sukcesy i chęci do samodzielnej pracy.
- 3) Dostrzegajmy mocne strony dziecka i w oparciu o nie rozwijajmy te słabsze.
- 4) Pamiętajmy też, by określić czas wykonania zadań/ćwiczeń/prac podlegających ocenie.

Na szczęście w edukacji wczesnoszkolnej ocena ma charakter opisowy. Jej istotą jest diagnoza, informacja i motywacja uwzględniająca postępy dziecka w edukacji i rozwój emocjonalno – społeczny. Nie żałujmy pozytywnych komentarzy. Niech każdy uczeń poczuje się ważny i zauważony.

Co możemy oceniać w zdalnym nauczaniu?

- ✓ technikę czytania (o ile dziecko ma dostęp do stosownych komunikatorów);
- ✓ quizy i testy on-line;
- ✓ prace pisemne przesłane w formie elektronicznej;
- ✓ prace plastyczne, techniczne (przesłane jako zdjęcie lub scany);
- ✓ wiele innych, wg własnych pomysłów i preferencji nauczyciela.

Działajmy z wyczuciem pedagogicznym, szczególnie teraz w czasie pandemii. Dbajmy o siebie na każdym polu podejmowanej aktywności.

* Ważna w ocenie ucznia jest jego samoocena. Proponuję, aby uczniowie stworzyli „dokumentację” swojej pracy w domu. Mogłaby to być forma „książeczki”, w której zgromadzą swoje prace artystyczne, literackie, matematyczne itp. Może tu znaleźć się samoocena dziecka (np. stwierdzenia/wyznania: czego już się nauczyłem, czego jeszcze nie wiem, czego nie rozumiem, a co mnie nudzi, dziwi i wzruszyło, ...). Dyskusja na temat zgromadzonych prac dziecka może odbywać się za pomocą takich narzędzi jak: Messenger, Hengouts, Microsoft teams. Gdy wrócimy do szkoły, mielibyśmy co oglądać i czytać – nasze „książeczki” (Dorota Staszak, WODN).

Dr Violetta Florkiewicz – z perspektywy ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W dobie edukacji zdalnej szczególnie trudno jest oceniać efekty pracy uczniów realizowanej w ramach zajęć z pomocy psychologiczno- pedagogicznej, zajęć rewalidacyjnych, uczniów z umiarkowaną, czy znaczną, niepełnosprawnością intelektualną.

Wspomniana grupa dzieci, u której dominuje myślenie konkretno – obrazowe, i najważniejszy w ocenie jest uśmiech nauczyciela, potrzebuje ocen, które będą miały personalny wymiar. Najlepiej, gdyby to był czat wideo z wykorzystaniem *Messengera*.

Wobec ograniczeń technicznych proponuję inne sposoby personalizacji oceny, np. zdjęcie nauczyciela ze stosowną miną do odpowiedniej oceny: od pełnego uśmiechu do smutnej twarzy lub najszybsza i najprostsza wersja – emotikony. Propozycja personalizacji ocen z emotikonami poniżej.

Zakres wykonania zadania	Ocena	Personalizacja oceny + komentarz i emotikon lub zdjęcie nauczyciela
95,00 % – 100,00 %	bardzo dobry	Wspaniale gratuluję 😊 😄

89,00 % – 94,99 %	dobry plus	Gratuluję 😊
80,00 % – 88,99 %	dobry	Dobry wynik 😊
75,00 % – 79,99 %	dostateczny plus	Warto jeszcze popracować 😊
60,00 % – 74,99 %	dostateczny	Udało się zaliczyć 😊
00,00 % – 59,99 %	niedostateczny	Wykonaj zadanie jeszcze raz 😞

Tabela nr 1 Propozycja personalizacji ocen z emotikonami dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną (opracowanie własne).

W dzienniku zapisujemy oceny z pierwszej lub drugiej kolumny tabeli, natomiast do ucznia przesyłamy informację z kolumny trzeciej.

Oczywiście wskaźnik procentowy ujęty w pierwszej kolumnie możemy opisać słowami, gdyż jak wynika z rozporządzenia o ocenianiu, uczniowie z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną mają tylko oceny opisowe.

W utrzymaniu motywacji podczas pracy zdalnej ogromną rolę odgrywa czas dokonania oceny. Oczywiście idealna sytuacja jest wówczas, gdy ocena pojawia się natychmiast po wykonaniu pracy. Taką możliwość stwarzają quizy. Polecam je BARDZO dla placówek, które mają własne platformy. Zadania w quizach można dostosować do możliwości wszystkich dzieci. Quiz pozwala również na utrwalanie wiedzy w procesie samooceny, jeśli udostępniemy, np. 2 lub 3 podejścia do quizu, oceną końcową będzie ocena najwyższa.

Inną formą jest dokładne określenie czasu na przesłanie zadania i nasza gotowość, by od razu je ocenić. Jeśli praca jest dłuższa i potrzebują Państwo więcej czasu na jej sprawdzenie, warto przesłać informację, że pracę Państwo otrzymaliście oraz kiedy zostanie ona oceniona.

Zenona Stojcka (nauczycielka fizyki w szkole ponadpodstawowej, profesor oświaty) – Ocenianie uczniów w edukacji zdalnej – co oceniać, jak oceniać, jak efekt, jak postęp?

Oceniać możemy:

1. Prace własne uczniów – np. domowe zadanie doświadczalne z fizyki, które uczeń może wykonać za pomocą przedmiotów powszechnego użytku, dostępnych w domu. Po wykonaniu uczeń przysyła nauczycielowi zeskanowane sprawozdanie za pomocą poczty elektronicznej na podany adres lub – prościej – w postaci zdjęcia wykorzystując np. aplikację WhatsApp lub Messenger. Zasady przeprowadzenia doświadczenia są wcześniej omówione, a ocenianie zgodnie z zasadą „nacobezu” – czyli, na co będę zwracać uwagę.
2. Zadania domowe – w ramach oceniania kształtującego. Jest okazja, by uczeń częściej otrzymywał ocenę kształtującą, aby uświadomił sobie, co zrobił dobrze, co źle i jak

może poprawić swoją pracę. Tym samym uczeń sam podejmuje odpowiedzialność za postępy w nauce i uczy się samooceny.

Przykład: W klasie 1 o profilu matematyczno-fizycznym zadałam do rozwiązania kilka zadań otwartych. Poprosiłam o przesłanie na szkolną „chmurę” rozwiązania jednego z nich. Było to zadanie kilkupunktowe związane z analizą i rysowaniem wykresu. Nadesłane odpowiedzi były: poprawne, z niewielkimi pomyłkami, czy błędnym zapisem oraz z błędami merytorycznymi. Kilku uczniów nie przysłało rozwiązań w wymaganym terminie. Prawidłowe rozwiązanie przedstawiłam na tablicy (z domu) podczas wideolekcji. Omówiłam, co było poprawne w pracach uczniów; omówiłam szczegółowo popełniane błędy i wskazałam, co i w jaki sposób należy poprawić. Uczniowie otrzymali dodatkowe, podobne zadanie, do ponownego rozwiązania z uwzględnieniem podanych wskazówek. Uczniów, którzy przysłali bezbłędne rozwiązania postanowiłam nagrodzić oceną 5, w kategorii zadania domowego.

Do pozostałych zadań wysłałam uczniom rozwiązania w postaci pliku pdf, by sami sprawdzili sobie poprawność rozwiązań. Podczas lekcji on-line prosili, by jeszcze słownie omówić trudniejsze etapy tych rozwiązań (samoocena).

3. Oceniać można również aktywność podczas zajęć on-line, poprawność udzielanych odpowiedzi np. podczas wykładu problemowego, dodatkowe prace – np. prezentacje na określony temat.
4. Ocenianie sumujące wiedzę z działu jest trudniejsze, bo w mentalności polskiej młodzieży tkwi chęć ściągania. Przyda się podkreślenie uczciwości w rozwiązywaniu zadań sprawdzianu, uczenia się dla siebie, i możliwości poprawy oceny ze sprawdzianu.

Myślę o wykorzystaniu propozycji generowania sprawdzianów z zasobów udostępnianych dla wszystkich nauczycieli przez wydawnictwa WSiP oraz Nowa Era.

Zamierzam wykorzystać w tym celu środowisko Office 365 i usługę Teams. Nie umiem określić szczegółów, będę się tego uczyć.

5. W szkole podstawowej, proponuję wykorzystać quizy. W sieci jest instruktaż na ten temat. Wystarczy wpisać „Jak stworzyć quiz w Kahoot? - krótki poradnik”.

Jak rozliczać etat, jak godziny ponadwymiarowe, a jak monitorować 40 godzinną aktywność nauczyciela w ciągu tygodnia?

Myślę, że jeśli szkoła posiada dziennik elektroniczny, to na podstawie zapisów w dzienniku. Jeśli nie posiada – na podstawie formularzy rozesłanych do poszczególnych nauczycieli. Proszę mi wierzyć, że my nauczyciele przeżywamy teraz intensywny czas samokształcenia. Przygotowanie lekcji prowadzonych zdalnie wymaga nowych umiejętności i jest pracochłonne i czasochłonne. Obawiam się, że **często przekroczy ustalony czas pracy, a jeśli uwzględnić sprawdzanie prac maturzystów i sprawdzianów, to znacznie przekroczy.**

Justyna Glinkowska – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej i muzyki, doradca metodyczny

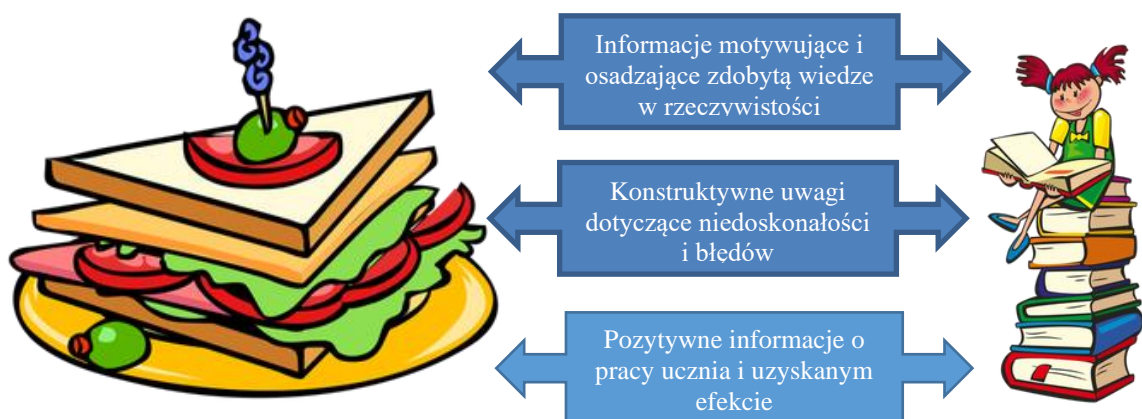
A jak z ocenianiem?

W behawioralnym modelu uczenia jest przyjęte, że uczenie się jest reakcją na bodziec, nauczanie sprowadza się tu do zaprojektowania systemu nagród i kar (pozytywnych ocen, pozytywnych komentarzy, wzmocnień) oraz do modelowania zachowania pożądanego w

danym systemie kształcenia. W odniesieniu do nauczania na odległość przyjmuje się, że sieć internetowa jest naturalnym miejscem, gdzie realizują się idee konstruktywistycznego nauczania-uczenia się.

W lekcjach zdalnych ważne jest sprawdzanie przyrostu wiedzy uczniów, a dodatkowo ocena powinna stymulować motywację oraz zawierać informację zwrotną na temat znaczenia tego wyniku w procesie kształcenia. Zgodnie z założeniami konstruktywizmu uczenie się nie dotyczy już bezpośrednio uzyskanych wyników, ale jest związane z procesem dochodzenia do wiedzy, który kreuje te wyniki. Sprawdzenie powinno także uwzględniać różnorodne style uczenia się, a zatem formy kontroli powinny być możliwie różnorodne. Dla nauczyciela oznacza to konieczność wymyślenia o wiele bogatszych sposobów sprawdzania wiedzy. Mogą one przyjmować postać testów, projektów, zadań praktycznych, quizów, szarad, portfolio, dzienników, obserwacji i innych.

Ocenie podlega nie tylko przyrost wiedzy określany na podstawie wyników sprawdzianu, czy karty pracy, ale także na podstawie innych czynników, które obrazują sposób pracy i aktywność ucznia. Takie założenia mają swoje teoretyczne uzasadnienie, ale w praktyce mogą okazać się trudne do realizacji i dlatego wymagają starannie przemyślanej organizacji oceniania. Oceniamy to, co możemy ocenić. Nie musi to być wszystko, co wynika z rozwiązanych zadań. Proponujemy gromadzenie opracowań dzieci, po to aby do nich wrócić, kiedy już będą w szkole. Przede wszystkim wysyłając zadania informujemy, co będzie podlegało ocenie. Korzystajmy w ocenianiu przede wszystkim z informacji zwrotnej. Dobrze skonstruowana informacja zwrotna pozwoli utrzymać motywację dziecka, które uczy się w niecodziennych warunkach, bez obecności Pani, która jest, zwłaszcza dla dzieci młodszych, bardzo ważna. Szukajmy ciekawej formy dla informacji zwrotnej. Dla dzieciaków ciekawa może okazać się metoda typu „kanapka”. Jak się „je kanapkę”: po pierwsze trzeba przekazać uczniowi pozytywne informacje o jego pracy i uzyskanym efekcie, po drugie (środek kanapki) można, a nawet trzeba przekazać swoje konstruktywne uwagi dotyczące niedoskonałości czy nawet błędów i wskazać drogi zmierzające do ich poprawienia. Jest jeszcze po trzecie – „kanpkę przykrywamy” zestawem informacji motywujących i uzasadniających ważność już zdobytej wiedzy i ukształtowanych umiejętności dla dalszego rozwoju dziecka. Informacje zwrotne trzeba przekazywać w formie, którą dziecko rozumie – tekstem, zestawem piktogramów, rysunków, symboli lub innych znanych dziecku. Dobrze jeżeli świat komunikacji nauczyciela z dzieckiem znają również rodzice. Jeżeli nie znają, trzeba im też zorganizować szybką lekcję.

Anna Zalewska – nauczycielka języka angielskiego, doradca metodyczny

OCENIAĆ CZY NIE OCENIAĆ? – pytanie na miarę naszych czasów.

Drogie Koleżanki, Koledzy!

W sytuacji, w której się znaleźliśmy z dnia na dzień spadają na nas kolejne zarządzenia i ustalenia bez możliwości wcześniejszego przygotowania, przemyśleń, wsparcia. Mamy działać już, teraz, przygotować się na nieznane. My, nauczyciele zostaliśmy wrzuceni na głęboką wodę, ale także nasi uczniowie i rodzice.

Keep calm and teach!

Obserwując świat online społeczności nauczycielskiej widzę pospolite ruszenie. Radzimy sobie dobrze, pływamy! Mnożą się webinaria dotyczące zdalnego nauczania, nauczycielskie grupy wymieniają się materiałami przygotowanymi dla uczniów, polecają dostępne w Internecie platformy, narzędzia, portale. Już w kilka dni możesz śmiało opanować interesujące cię zagadnienia i być przygotowanym do zdalnej pracy. Prosisz o pomoc – dostajesz wiele cennych wskazówek. Wymiana doświadczeń, pomocy nauczycielskich, ćwiczeń i kart pracy jest na porządku dziennym!

Zweryfikuj!

A co z weryfikacją wiedzy i umiejętności naszych uczniów? Jak monitorować ich postępy? Tu zdania są podzielone. Entuzjaści proponują stosowne narzędzia i platformy, wśród których znajdziemy formularze Google, Google Classroom, Socrative, Liveworksheets,

Discord, Quizziz lub Kahoot!, ClassDojo, Eduelo, Messenger czy inne. Wydaje się, że nawet uczniowie potrafią podejść do tego inaczej, tak jakby z entuzjazmem dla nowości, być może chwilowym...

Duża grupa pedagogów proponuje promować aktywność uczniów, ich zaangażowanie.

Dla nich najważniejsze obecnie ma być wspieranie uczniów w tak trudnym czasie, pomoc

w nauce, ale także w opanowaniu emocji. Jeśli czas nauki zdalnej będzie trwał miesiąc, dwa, możemy skupić się na ocenianiu wspierającym naszych uczniów. Przekazujemy uczniom co robią dobrze, co i jak należy poprawić, jeśli ich praca tego wymaga i podpowiadzmy w jaki sposób mogą się dalej rozwijać. Wykorzystajmy ten czas na ważną lekcję w życiu młodego człowieka, pozwólmy mu być aktywnym uczestnikiem procesu nauki, być odpowiedzialnym. Może wreszcie znajdziemy chwilę na indywidualne spojrzenie na ucznia i jego potrzeby, zawsze przecież brakuje na to czasu.

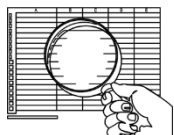

shutterstock · 1359268862

Ewa Marciniak-Kulka wieloletnia nauczycielka kształcenia zawodowego, autorka materiałów do edukacji zdalnej, podręcznika, autorka zadań egzaminacyjnych i egzaminatorka.

Zdalne zawodowe – najkrócej

Wybierzcie z programu nauczania te treści, które będą sprzyjały skonstruowaniu interesujących dla uczniów zadań. Postawcie im problemy do rozwiązania, aby mogli zaproponować sposób postępowania, obliczenie, naszkicowanie, skorzystanie z dokumentacji, wykonanie produktu (w wielu zawodach jest to możliwe) itp.

No i to co budzi najczęściej wątpliwości – ocenianie

Jeżeli będziecie pracować zadaniowo – to ocenianie nie będzie trudne, bo do każdego zadania da się zaproponować kryteria, o których poinformujecie ucznia. Zrobicie to razem z przesłanym zadaniem. Jeżeli nie będziecie pracować zadaniowo – to ocenianie będzie trudniejsze. Idąc za, cały czas aktualnym prof. Niemierką, **zapamiętania** raczej nie sprawdzicie obiektywnie, możecie sprawdzić **rozumienie** – ponieważ da się postawić pytania, poprosić o podjęcie decyzji na podstawie pozyskanych informacji itp. Da się również ocenić **wykonanie** (produkt, usługa decyzja). Czy jednak jednakowo łatwo w każdym wymiarze? Produkt i decyzja wydają się najłatwiejsze. **Produkt** można sfotografować z każdej strony lub przesłać w postaci opracowania elektronicznego (wykres, schemat, plakat, tabela, połączenie tych i innych form w jeden spójny element stanowiący produkt). **Decyzja** może zostać zapisana i uzasadniona. **Usługa** zazwyczaj wymaga aktywności ludzi w interakcji ze sobą. Można zaproponować zadanie do wykonania przez grupę uczniów współpracujących ze sobą w formie elektronicznej. Każdy z nich odegra w tej współpracy inną rolę. To jednak jest trudniejsze do oceny – można ocenić to, co ważne w odegraniu każdej z ról. W ten sposób jednak ćwiczycie **kompetencje personalne i społeczne**, to też podstawa programowa w każdej kwalifikacji.

Kilka problemów budzących wątpliwości.

1. Jak wysłać wszystkim zadanie do wykonania, to rozwiąże jeden i potem sobie roześlą rozwiązania.
 - Możesz przygotować dla klasy kilka nieznacznie różniących się wersji tego samego zadania. Już będzie większy problem, a nawet jeżeli, to jednak znaczy, że współpracują ze sobą. Jeżeli zorientujesz się, że tak jest to, teraz albo w przyszłości, masz dobry przykład do rozmowy o postawach i wartościach.
2. Jak przeprowadzić klasówkę?
 - Pomyśl niestandardowo, klasówka nie musi być zestawem Twoich pytań i zadań, na które trzeba udzielić poprawnej odpowiedzi. Poproś swoich uczniów o przedstawienie własnych np. 5 pytań lub zadań z wskazanego zakresu materiału – po pierwsze ocenisz zasadność i celność tych pytań i zadań. Następnie możesz przesłać każdemu indywidualny sprawdzian, który przygotował dla niego kolega. Na końcu autorów sprawdzianów możesz poprosić o udzielenie poprawnych odpowiedzi na własne zadania. Każdą formę łatwo ocenić. A efektywność powtórzenia wzrośnie znacznie.

- Kto korzysta z platformy, może tam umieścić zadanie lub umieścić test i to już jest oswojona strategia. Można proponować różne formy zadań zarówno zamkniętych jak i otwartych, również takich z materiałem ilustracyjnym.
- Kto do tej pory nie korzystał z platform, może wykorzystać formularze google. One również pozwalają zindywidualizować sprawdzanie. Są ogólnie dostępne.

Na to, co wyprawia koronawirus, nie mamy wielkiego wpływu, poza tym, że będziemy grzecznie siedzieć w domu. Nie twórzmy sytuacji wzrostu frustracji. Wyjdźmy z założenia, że taka sytuacja może nas też czegoś pożytecznego nauczyć. Uczmy się razem z uczniami w

nowych warunkach i rozsądnie korzystajmy z zasobów sieci Internet. Tam oprócz „okropieństw” jest też dużo dobrego. Uczmy się od siebie nawzajem. Pomimo tego, że dla nas nauczycieli trudne jest uczenie się od uczniów. Zatem - łamiemy bariery i stereotypy, świat proponuje nową odsłonę. Może będzie(sz) lepszy ...

Rozproszone propozycje OCENIANIA

Ocenianie w edukacji zdalnej rodzi obawy o samodzielność pracy ucznia i samodzielność wykonania (ocenianych) zadań; nie da się sprawdzić, kto wykonał pracę, kto jest po drugiej stronie łącza internetowego – uczeń czy ktoś inny:

1. zadania (na ocenę) dla ucznia powinny być skonstruowane w taki sposób, aby sprawdzały na wszystkich przedmiotach: **a.** rozumienie (procesów, mechanizmów, zależności, zasad, etc.), **b.** wiedzę, **c.** wykorzystanie (na własny lub użyteczny użytek), **d.** refleksję pracy własnej ucznia.

2. zadania (na ocenę) powinny wymagać od ucznia myślenia logicznego, tzn. np. wymagać opisu, przedstawienia sposobu dojścia do celu/rozwiązania, itp. a nie powinny koncentrować się na samym wyniku.

3. można rozważyć bardzo popularną w krajach anglosaskich formę eseju (krótkiego), jako sposobu opisu rozwiązania problemu zadanego uczniom (uwzględniającego w treści przede wszystkim subiektywny – uczniowski – sposób dotarcia do sedna zadania/problemu). Esej tu rozumiany także jako sprawozdanie/relacja/wyjaśnienie/...

4. przyjęcie założenia, że za pracą – zadaniem wykonanym przez ucznia – stoi ktoś jeszcze (rodzice, rodzeństwo, *telefon do przyjaciela*) wcale nie musi umniejszać efektu edukacyjnego. Wszak proces edukacyjny pozostał w *rodzinie* i emanuje na ucznia, nie mamy podstaw sądzić inaczej.

5. wzrasta rola i znaczenie informacji zwrotnej od nauczyciela do ucznia – jako komentarz do wykonanej pracy. Winna ona spełniać 4 zasady: **a.** krótka, syntetyczna i konstruktywna; **b.** wykazuje dobre elementy pracy ucznia; **c.** pokazuje, co wymaga poprawienia/wzmocnienia na przyszłość; **d.** wskazówka – w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

6. jakkolwiek nauczyciel komunikuje się z uczniami w nauczaniu zdalnym (czat, videokonferencje, e-mail, komunikatory, *Librus* i inne dzienniki oraz dedykowane programy) praca ucznia, która ma podlegać ocenie (liczbowej) powinna mieć postać *dokumentu*,

stanowiącego swoiste potwierdzenie aktywności ucznia i nauczyciela. Przecież będą nas sprawdzać i niedowierzać naszej pracy – wtedy *im* pokarżemy!

7. zadanie dla ucznia i jego ocenianie są wypadkową realizacji wymagania podstawy programowej (w ujęciu potocznym: uzupełnieniem *przerobionego materiału*). Zatem praca dla ucznia musi być: *w związku z lekcją, *w nawiązaniu do omawianych treści, *w kontekście poruszanych problemów, *inspirująca, *rozwijająca, *ciekawa, *twórcza, **niewydumana*, **nie na ilość*, *do wykonania w rozsądnym czasie (max 15 min.).

8. Ocenianie w żadnym razie nie może być oderwane od rozsądnego planowania aktywności związanej z uczeniem się ucznia. Należy więc pomyśleć o takim zweryfikowaniu programu nauczania, aby z niego wydobyć to, co da się przełożyć na zadania, które mogą być realizowane w edukacji zdalnej. Dotyczy to wszystkich przedmiotów nauczania. Pamiętajmy o tym, że nie wszystkiego można się nauczyć w edukacji zdalnej, więc dokonanie takiego wyboru jest konieczne.

9. Oceniać ucznia przez pryzmat jego aktywności na forum, na którym komunikuje się z nauczycielem i koleżeństwem: częstotliwość łączeń, merytoryczność wpisów (postów), inicjatywność, aktywność w kontekście tematu/wątku/lekcji zainicjowanych przez nauczyciela; wreszcie poprawność zapisu wypowiedzi (szerzej - netykieta). Oceniamy, co tylko nam przyjdzie do nauczycielskiej głowy.

10. Dyrektorzy zobowiązani są do ustalenia, we współpracy z nauczycielami, tygodniowego zakresu treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas (semestrów) oraz na zajęciach realizowanych w formach pozaszkolnych, uwzględniając w szczególności:

- a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
- b) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
- c) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia,
- d) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia,
- e) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć;

W tej sytuacji najefektywniejszym sposobem pracy wydaje się być praca zadaniowa. W pracy zadaniowej zwykle łatwy do ustalenia jest efekt i klarowny może być proces. Dlatego łatwiej dostosować ocenianie zarówno do oceny poziomu jak i postępów.

11. Wszyscy nauczyciele-konsultanci i doradcy metodyczni WODN w Sieradzu są do Państwa dyspozycji w charakterze głosu doradczego i refleksji. Zapraszamy do współpracy. Wszystkie kontakty na stronie: <http://wodnsieradz.pl/8-aktualnosci/572-kontakt-z-naszymi-konsultantami-i-doradcami>.

Ewa Ruszkowska – Propozycji kilka, by nauki godzina była jak chwilka

Zasady organizacji pracy z klasą w szkoleniu na odległość:

1. W miarę możliwości budujemy poczucie jedności. Utworzenie grup wsparcia, w których kilkoro uczniów – najlepiej czworo, wskazanych przez nauczyciela – pracuje/kontaktuje

się ze sobą, zapewniając wzajemne wsparcie, np. przy pracach domowych, trwaniu w izolacji, pomysłach na uczenie się lub zabawę on-line.

2. Udzielajmy częstych pochwał. Pochwały i nagrody dla wszystkich (szczególnie w tych tygodniach, gdy wszyscy podejmujemy nowe wyzwania) oraz wyrażanie autentycznego uznania, np.: *Robicie wielkie postępy. Praca z wami jest dla mnie przyjemnością. Możemy sobie pogratulować sposobu, w jaki udało nam się zaprezentować pracę. Jestem z tobą, razem uda nam się przejść przez ten temat, doceniam to. Podoba mi się sposób, w jaki to określiłeś. Podoba mi się bardzo, że zdecydowałaś się zaryzykować. Dziękuję, że spróbowałaś. Miło mi. Itp.*
3. Doceniamy wysiłek włożony w pracę. Mniej ważny jest wynik, bardziej zaangażowanie i próby rozwiązania zadania.
4. Uznajemy, że nie ma głupich pytań, są pytania, na które wspólnie będziemy szukać odpowiedzi. Gorąca zachęta do stawiania pytań. Pozwolić uczniom zadawać pytania, to ich ośmieli, usamodzielnia i wzmocni – mamy moment zmiany płaszczyzny porozumiewania się.
5. Oceny wystawiane są głównie na podstawie sukcesów i zindywidualizowanych materiałów dydaktycznych.
6. Kontaktujemy się ze sobą – ustalenie godzin, dni i form możliwego kontaktu, sposobu komunikowania pytań przez uczniów uczy samodyscypliny.

Kilka technik służących powtórkom i pracy samodzielnej, możliwych do wykorzystania w pracy zdalnej:

1. Jednominutowa wypowiedź nagrana telefonem, zamieszczona na platformie/lub wysłana do nauczyciela jako podsumowanie tematu i tego, czy uczeń się nauczył. Wcześniej bardzo zaakcentowane treści, na które nauczyciel będzie zwracał uwagę.
2. Sprawdzenie wiedzy twierdzeniami prawda/fałsz. Prezentacja materiału opracowanego przez nauczyciela na przesłanym arkuszu lub krótkiej prezentacji.
3. Dodatkowe zadania – wyzwania, które wymagać będą dobrowolnego, osobistego zaangażowania. To będzie budowało poczucie mocy.
4. Napisz ściągę, czyli zdania podsumowujące dany materiał, jako odpowiedzi uczniowskie (nawet, jeśli je przepisze, będzie powtarzał i utrwalał wiedzę).
5. Powtórka materiału w postaci pracy plastycznej – plakat/model/slajd i przesłanie zdjęcia pracy na platformę lub bezpośrednio do nauczyciela.
6. Dziennik lektur – Każda przeczytana czytanka/wiersz/opowiadanie to jeden rysunek w zeszycie (dowolną techniką wykonany), zapisany autor i tytuł. Ozdobnie, skromnie, według uznania... . Po powrocie do szkoły wystawa prac, oceny z plastyki. I dyskusja, którą techniką pracowało mi się najlepiej.

